

Udskyd og revurder beslutning om FN-styrke

Af Jørgen Estrup, formand for FN-forbundet i Danmark,
Helga Hjetland, styreleder for FN-sambandet i Norge,
Aleksander Gabelic, formand for FN-förbundet i Sverige og
Jutta Urpilainen, formand for FN-förbundet i Finland

Vores regeringer arbejder for at nedlægge FN-fredsstyrken SHIRBRIG, der har hovedkvarter i Høvelte. Regeringernes beslutning er truffet uden nogen offentlig debat og uden grundigt forarbejde. I Danmark har Forsvarskommissionen f.eks. ikke besøgt SHIRBRIG. Vi mener, at vores regeringer skal udskyde og revurdere beslutningen. De nordiske lande bør opprioritere sin fredsindsats igennem FN - ikke det modsatte.

På dansk initiativ oprettede Danmark, Norge og Sverige i 1996 sammen med Canada, Østrig, Polen og Holland den såkaldte *Multinational Standby High Readiness Brigade for UN Operations*, bedre kendt som SHIRBRIG. I dag er der 16 medlemslande, heriblandt de fire nordiske, og syv observatørstater fra flere verdensdele.

Formålet med SHIRBRIG er at sikre FN hurtig og effektiv støtte til fredsindsatser, så folkedrab, sådan som vi oplevede det i Srebrenica og Rwanda, kan undgås.

SHIRBRIG er den eneste fredsstyrke i verden, der permanent opererer under FN-flag. Styrken har udført flere operationer med succes, bl.a. i konflikten mellem Eritrea og Etiopien. Desuden har styrken stor kompetence ikke mindst i forhold til konflikter i Afrika, hvor SHIRBRIG er særdeles respekteret og vellidt. En nedlæggelse af SHIRBRIG vil dermed kunne tolkes som en nedprioritering af de fredsopbyggende indsatser på det afrikanske kontinent. Regeringerne har lavet en for hastig og efter alt at dømmes forkert beslutning, som vil reducere FN's muligheder for at yde den fredsbevarende indsats, som de nordiske lande har støttet siden FN's dannelse.

I stedet foreslår vi fortsat nordisk engagement i SHIRBRIG samt at vores lande bevarer førertrøjen på og øger vægten på fredsbevarende indsatser, som den FN-styrken SHIRBRIG allerede har bidraget til med succes.

Vores lande bør forholde sig seriøst til dette spørgsmål. Det betyder, at f.eks. den danske forsvarskommission må give sig tid til at besøge og vurdere SHIRBRIG's muligheder, før der træffes en endelig beslutning om eventuel udmeldelse. Som det ser ud nu vil vores landes repræsentanter på et møde den 18. til den 20. november foreslå, at SHIRBRIG nedlægges eller at de nordiske lande melder sig ud. Burde man ikke afvente en grundig analyse, f.eks. Forsvarskommissionens argumenter? Hvad har man ellers en kommission for? Det er ikke en skam at ændre standpunkt, hvis der foreligger gode grunde til det.

Det drejer sig ikke kun om SHIRBRIG, men om den almindelige tendens til at køre FN ud på sidelinjen, når konfliktløsning kræver militær magtanvendelse. Ikke mindst på den baggrund er nedlæggelse af SHIRBRIG, uanset FN's klare behov for den operative ekspertise SHIRBRIG besidder, forstemmende. De nordiske lande bør ikke bidrage til at gøre 'blå baretter' umoderne.